

I

*Paasmorgen 1523, voor zonsopkomst
Saksen, Duitsland*

Tijd om te springen.

Met bibberende benen hurkte Katharina op de stenen richel van het raam en tuurde omlaag naar het gras. Ze knipperde met haar ogen om een golf van duizeligheid te onderdrukken en hoopte dat de val van twee verdiepingen hoog niet zo eng was als het leek.

De somberheid van de kale binnenplaats van het klooster spreidde zich voor haar uit – de keurig gesnoeide heggen, de tuinen en de dikke stenen muur daarachter. Niets bewoog. Niemand te zien... Hoewel iedereen zich schuil kon houden in een van de duizenden schaduwrijke plekjes, waar het maanlicht niet bij kon.

‘Springen, mevrouw.’ Greta stootte haar aan. Haar strakke nonnenkap omlijstte de delicate trekken op haar verder gespannen gezicht. ‘We hebben lang genoeg gewacht.’

‘Je moet me helpen bij het zakken.’ Katharina greep de arm van haar dienstmeisje vast om steun te zoeken. Ze ademde de vertrouwde, bedompte lucht van de abdij nog een laatste keer diep in en zwaaide haar voeten over de rand.

‘Nee,’ fluisterde Margaret achter haar. Het ene woordje weerklonk tegen de kale muren van Katharina’s cel en ze dreigde te verstijven. ‘We mogen niet vertrekken zonder zuster Ruth.’

‘We hebben al te lang gewacht, de wake is al lang voorbij,’ zei Greta. ‘We kunnen niet meer wachten.’

In het karige maanlicht was Margarets gezicht net zo bleek als de sobere, witte band die om haar voorhoofd was gewonden. Haar smalle neus en puntige kin, die haar een streng voorkomen gaven, stonden in schril contrast met haar vriendelijke ogen, waarin nu een bezorgde blik lag. ‘Er moet zuster Ruth iets overkomen zijn...’

‘Het doet er niet toe,’ zei Greta, die Katharina nog een zetje gaf.

Katharina keek over haar schouder naar de andere zusters; sommigen waren rillend bij elkaar gekropen tegen de muur, anderen zaten op haar strozak. Ze had het gevoel alsof ze op dit moment meer bibberden van angst dan van de ijzige kou in de smalle, onverwarmde cel.

Als ze het *nog* langer uitstelde, bracht ze iedereen in gevaar en nam hun kans om onopgemerkt te vertrekken alleen maar toe.

‘Nog een paar minuten.’ Margarets trillende vingers sloten zich om Katharina’s arm. De lange vrouw, die als een zus voor Katharina was, had een zwakke plek: ze had te snel medelijden.

Door de getraliede opening in de celdeur ving Katharina een glimp op van tante Lena’s hoofd, maar er was geen spoor van iemand anders en geen geluid – alleen de diepe stilte die dag en nacht vereist werd. Katharina bad dat alle andere zusters in Marienthron diep in slaap waren, vooral nu ze anders dan anders lang waren opgebleven om de paaswake te vieren met de wijding van het paasvuur. Het was de enige gelegenheid per het jaar dat de ze hun zorgvuldig voorgeschreven tijdstippen voor godsdienstoefening veranderden, de enige gelegenheid dat ze laat op mochten blijven, de enige gelegenheid dat een ontsnapping mogelijk was.

Katharina voelde zich beklemd. Ze wilde zuster Ruth niet in de steek laten, maar er was geen tijd meer. ‘Het spijt me, Mar-

garet.’ Ze kneep in de koude, knokige vingers van haar vriendin. ‘Maar Greta heeft gelijk. We moeten ver weg zijn als de oproep voor de priem klinkt. We moeten *nu* gaan.’

Katharina trok haar habijt op en greep de ruwe stenen onder zich vast. Durfde ze te springen? Geloofde ze nu echt dat ze met z’n negenen de abdij konden ontvluchten zonder betrappt te worden?

Ze had zich dagenlang op dit moment voorbereid, alle details overdacht, vanaf het moment dat ze zouden vertrekken tot de exacte route. Ze was zelfs dagenlang bezig geweest het tralie-raam in haar cel los te wrikken, zodat ze het in de nacht van hun ontsnapping geluidloos kon verwijderen.

Ondanks die zorgvuldige uitgestippelde plannen kon er altijd iets fout gaan. Tussen het raam van haar cel en de kloostermuur kon er van alles gebeuren. En als het hun lukte over de buitenste muur te komen, zou abt Baltazar hen opjagen als hazen.

Ze kromp ineen bij de herinnering aan abt Baltazars zweep die door de lucht floot en de blote ruggen van de zusjes Zeschau striemde. Nog geen dag geleden had hij de jonge vrouwen geslagen, vanwege een verstopte brief die hij in een van hun strozakken had gevonden. Communicatie met de buitenwereld was streng gereguleerd om de gepaste concentratie op God te waarborgen. Maar de laatste tijd had de abt hun bezoekrechten en missives nog meer beperkt. Hij was niet gek. Hij wist dat de geruchten over Maarten Luther en zijn geschriften hun weg naar de kloosters hadden gevonden. En nadat hij de brief van de zusjes Zeschau had onderschept, wist de abt heel goed hoeveel van Luthers leer tot Marienthron was doorgesijpeld.

Met de afranseling had de abt natuurlijk gehoopt te ontdekken wie de zusjes Zeschau de brief had gegeven en hoe, maar de jonge vrouwen hadden tot zijn grote frustratie gezwegen.

Katharina’s maag trok samen. Als slechts een brief al in zulke gewelddadigheden ontaardde, wat voor straf zou er dan volgen op hun vluchtpoging?

Vingers gaven een goedbedoeld kneepje in haar schouder. Ze draaide zich om en keek in de betraande ogen van tante Lena. De dikke celdeur stond open en een andere non stond op wacht.

‘God zal met je zijn, kind,’ fluisterde tante Lena. Haar zwarte sluier verborg de vermoeidheid en droefheid die altijd op haar ronde gezicht geschreven stonden.

‘Ga met ons mee.’ Katharina wist dat haar verzoek weinig uit zou halen. Tante Lena hield vol dat ze met haar veertig jaar te oud was om het klooster te verlaten, te trouwen en een nieuw leven te beginnen. En nu had Katharina geen tijd meer om haar van iets anders te overtuigen. Ze streelde de zachte wang van de vrouw. Als ze ontsnapte, zou ze tante Lena niet meer zien.

De oudere vrouw legde haar hand om Katharina’s kin en draaide haar gezicht naar het ruwhouten kruis, de enige versiering die toegestaan was in de kale cel. ‘Vergeet niet te bidden.’

‘Ik zal het niet vergeten.’

Ze trok Katharina’s hoofd tegen haar volle boezem en drukte een kus op haar slaap. ‘Ik houd van je, Katharina von Bora.’

Katharina’s keel kneep dicht en er schoot een pijnscheut door haar borst. Wanneer had ze iemand dat voor het laatst horen zeggen? Zeker niet in alle jaren dat ze in Marienthron had gewoond, waar gelatenheid werd bevolen en genegenheid verboden was.

Tante Lena deed een stap naar achteren, op haar gezicht lag een beschaamde uitdrukking om haar vrijmoedige woorden. Hoewel geen van de nonnen geacht werd voorkeur te tonen, had Katharina altijd geweten dat haar tante van haar hield, maar dit was de eerste keer dat ze het had uitgesproken.

Katharina wenste dat ze haar gevoelens voor de vrouw die haar moeder had vervangen, kon uiten. Maar al had ze de woorden kunnen vinden, ze had ze nooit door haar dichtgeknepen keel gekregen.

Ga, gebaarde tante Lena in de gebarentaal die ze vaak gebruikten. *Geen afscheid meer nemen.*

Alstublieft. Ga met ons mee, gebaarde Katharina terug.

Tante Lena schudde haar hoofd en wees naar het raam.

Katharina aarzelde. Nu tante Lena verantwoordelijk was voor de nachtwacht zou ze ongetwijfeld verhoord worden over de ontsnapping. Uiteindelijk zou abt Baltazar vermoeden dat haar tante erbij betrokken was en hen had geholpen, en zou hij haar straffen. Hoe zou ze zijn toorn overleven, de afranseling die hij haar stellig zou geven?

Greta pakte haar armen stevig vast en Katharina voelde door de lagen stof van haar habijt de druk van haar vingers op haar huid. ‘Mevrouw, we verknoeien tijd.’ In de gefluisterde woorden van het dienstmeisje klonk paniek door.

Katharina knikte. De tijd om na te denken was voorbij.

Ze draaide zich weer om naar het raam en hees zich met hulp van Greta over de richel, zodat ze langs de kloostermuur naar beneden hing en haar wang langs de koude stenen schuurde. Haar zacht leren schoenen bungelden vlak boven een van de boogramen van de begane grond.

Toen Greta haar armen had losgelaten, klemde ze zich een ogenblik vast aan de stenen rand, waarbij de puntige richel de gevoelige huid van haar vingers schramde. Ze zuchtte diep, deed haar ogen dicht en liet los.

Binnen een oogwenk sloeg ze tegen de harde grond. De lucht werd uit haar longen geperst en een lang ogenblik snakke ze naar adem. Het volgende moment klonk er naast haar een bons, die werd gevolgd door een grom. Toen ze haar hoofd hief, zag ze Greta gehurkt naast zich zitten en merkte ze hoe ze, net als zij, op adem probeerde te komen.

‘Je had op mijn hulp moeten wachten,’ vermaande ze haar dienstmeisje zacht, terwijl ze overeind kwam. Pijnscheuten schoten door haar benen en ook de rest van haar lichaam deed zeer.

‘De tijd is bijna om,’ zei Greta zacht, terwijl ze wankelend

overeind kwam. Maar zodra ze haar tengere gestalte oprichtte, greep ze naar haar maag, bukte en kokhalsde.

‘Wat is er?’ Ze legde haar hand op de arm van haar dienstmeisje. ‘Heb je je pijn gedaan bij de sprong?’

Greta schudde haar hand van zich af en braakte in het gras, maar niet voordat ze zich had bevuild. Als dienstmeisje waren haar eenvoudige, kleurloze habijt en kap niet zo fijn geweven als die Katharina en de andere nonnen droegen. Maar dat was het enige verschil. Ze waren allemaal hetzelfde gekleed, hun haar was uit het zicht gestopt en hun vrouwelijke rondingen waren goed verborgen. Elk stukje vlees dat verstopt kon worden, was bedekt.

Alleen Greta’s knappe gezicht onderscheidde haar van de anderen, al was het nu verwrongen van pijn. ‘Ik heb me geen pijn gedaan, mevrouw.’ Maar ze had het nog niet gezegd of ze bukte weer en braakte opnieuw.

‘Er mankeert je iets.’ Katharina kromp in elkaar toen haar gefluisterde woorden in de donkere nacht weerklonken. De ramen van de gastenkamer op de begane grond voor hen waren donker. Nu de nachten niet meer zo bitterkoud waren, hadden zij en de zusters de enige verwarmde ruimte van de abdij minder hard nodig.

Niettemin vermaande Katharina zichzelf om zacht te doen en met gebaren te communiceren, zoals ze zich hadden voorgenoemen, om zo geen van de poortwachters, die de abt de sleutels van het toegangshek had toevertrouwd, te alarmeren. Al zou ze weten wat Greta mankeerde, dan kon ze op dit moment nog niets doen om haar dienstmeisje te helpen. Dat kwam later, als ze veilig waren.

Haar blik gleed naar de schaduwen waarin de binnenplaats van het klooster gehuld was. Een frisse bries deed haar lange sluijer opbollen en toen de koele lucht eronder kroop, liep er een rilling over haar rug. Katharina keek omhoog. De volle maan die

de komst van Pasen markeerde, hield zich schuil achter dunne sluierbewolking en ze wist dat ze veiliger zouden zijn als die daar bleef.

Greta veegde haar mond af met haar mouw en keerde zich naar het raam waar enkele anderen stonden; hun witte kappen staken af tegen het donkere gebouw van ongelijk gebeitelde stenen uit nabijgelegen heuvels. De ruwe stenen gaven het klooster iets puriteins, dat passend was voor de orde der cisterciënzers, waartoe zij behoorden. Iedere cisterciënzers moest de gelofte van armoede afleggen en alle luxe werd verboden, met inbegrip van beelden en glas-in-loodramen. Zelfs hun kerk was onversierd en niet te onderscheiden van de andere gebouwen van het complex.

Wees gegroet, Maria, vol van genade, de Heer is met u. Katharina sprak het stille gebed uit tegen de Heilige Maagd. De woorden, vertaald uit het Latijn, waren haar even vertrouwd als ademhalen. Ze hadden bijzondere goddelijke hulp nodig om onopgemerkt de muren te bereiken.

In stilte hielpen zij en Greta de anderen die zich uit het raam lieten zakken. Intussen hield Katharina de andere dakvensters goed in de gaten om te zien of er nergens een flakkerend kaarslicht voor het raam verscheen. Achter de getraliede ramen leken gezichten zich schuil te houden, maar elke keer dat ze oplettend opkeek, zag ze niets.

Toen iedereen eindelijk beneden was en om haar heen stond, gebaarde ze hun haar te volgen. Met de zachte tred, die ze zich door de jaren heen steeds meer eigen had gemaakt, sloop ze over het pad tussen de hagen en leidde de vrouwen door de stenen poort in de muur die uitkwam op de drie grote tuinen van het klooster. Ze begaven zich langs de buitenste rand en passeerden de latrines, die zich vlak bij de groentebedden bevonden.

Ze bleven zo ver mogelijk uit de buurt van het Predigerhaus, maar wierpen constant blikken op de smalle ramen van het priesterhuis om zich ervan te verzekeren dat er achter geen van

de glas-in-loodramen een lichtje verscheen. Als dat wel zo was, hadden de twee monniken, die in het klooster dienstdeden als biechtvaders, hen heel waarschijnlijk gehoord. Abt Baltazar was nog steeds op bezoek en verbleef ook in het Predigerhaus. Hij stond aan het hoofd van mannenklooster Pforta, waar de twee monniken vandaan kwamen, maar hij was ook geestelijk toezichthouder van Marienthron en kwam regelmatig op langs.

Alle zenuwen in Katharina's lichaam stonden op scherp en haar hart bonsde in haar keel. Ze bracht zichzelf weer onder het oog – zoals ze die dag wel honderd keer had gedaan op de momenten dat ze overvallen werd door angst of twijfel – dat ze niet anders kon dan ontsnappen aan haar lege leven. De laatste tijd was het verlangen naar een huwelijk en een gezin zo sterk geworden, dat ze zeker wist dat God Zelf die hunkering in haar hart had gelegd. Nog sterker was het verlangen om de waarheid over haar doel in het leven te leren kennen. Haar was altijd geleerd dat non worden de meest zekere manier was om in de hemel te komen, maar de geschriften van Luther die naar binnen waren gesmokkeld, spraken over gelovige vrouwen, zelfs de Maagd Maria, die God *buiten* kloostermuren hadden gediend. Luther beweerde dat een afgezonderd bestaan niet noodzakelijk was voor de verlossing van hun zielen. Zijn woorden hadden haar aangesproken en diep weggestopte vragen, die ze nooit had durven stellen, naar boven gehaald. Net als enkelen van haar zusters was ze zich dingen hardop gaan afvragen, niet in staat de vragen die in haar leefden langer te ontkennen.

De kou beet in haar wangen en neus, en de dauw op het gras sijpelde in haar schoenen, waardoor haar tenen stijf werden. Achter haar bewogen de anderen zo stilletjes mogelijk. Deze zusters, die in het klooster haar naaste metgezellen waren geweest, voelden dezelfde verlangens en worstelden met dezelfde vragen. Ook zij waren bereid alles op het spel te zetten om te krijgen wat hun was ontzegd.

Ze mocht hen niet in de steek laten.

Toen ze de tuin met geneeskrachtige kruiden bereikten, stond Katharina zichzelf een zucht van verlichting toe. Ze slopen achter de lage hazelaars die de verhoogde kruidenbedden omringden langs en volgden Katharina door het doolhof. Ze kende de tuin beter dan wie ook. Elke nieuwe knop had ze aangeraakt; ieder teer komijn-, venkel- en smeerwortelplantje en tientallen andere kruiden had haar hand beroerd.

Een zoete geur van bloeiende dotterbloemen zweefde door de lucht, bij wijze van een afscheid. Wie zou haar kruiden verzorgen als ze weg was? Niemand was er zo bedreven in als zij.

Ze wilde talmen, maar ze sloop zonder een ogenblik stil te staan verder langs de bron, tot ze eindelijk de veiligheid van de boomgaard met zijn dak van appel- en perenboomtakken bereikten. Toen ze eenmaal schuilgingen onder de takken met hun blad en kleine knoppen, hield Katharina stil en stak haar hand op.

Ze bleef net als de anderen bewegingloos staan en durfde amper adem te halen, terwijl ze haar oren spitste, op zoek naar een aanwijzing dat ze opgemerkt waren. Naast haar verzette Margaret haar voeten en er kraakte een twijgje. Haar koude vingers vonden die van Katharina en Margaret gaf er een kneepje in, alsof ze wilde zeggen: *We zijn er bijna.*

Alleen een groepje bomen stond nog tussen hen en de buitenste kloostermuur in.

De bewaker die de wacht moest houden bij het achterste hek, had het vasten zeker verbroken door te drinken van het bier, dat hij van koopman Koppe had gekregen. Ze hoopte dat hij inmiddels zo ver heen was, dat hij hen niet opmerkte. Maar ze moesten oppassen voor de extra bewakers die de abt onder de arbeiders die in het klooster woonden en werkten had aangewezen. Hoewel de abt zijn best had gedaan om de gemeenschap op Marienthron onwetend te houden, hadden ze gefluisterde geruch-

ten en flarden binnengesmokkeld nieuws, over andere monniken en nonnen die hun kloosters hadden verlaten, in de wandelingen opgevangen, en dat had hun de moed gegeven om hetzelfde te doen. Katharina twijfelde er niet aan dat de abt de waakzaamheid in zowel het mannenklooster als in de abdij had verhoogd, zeker nu hij die ene brief bij de zusjes Zeschau had ontdekt.

‘Deze kant op,’ fluisterde Katharina, en ze gaf een kneepje terug in Margarets hand, voordat ze hem losliet om een laaghangende tak opzij te duwen. Ze leidde hen zigzaggend tussen de bomen door dieper de boomgaard in en was blij dat de afgewaaide vruchten waren weggeharkt, zodat de vochtige aarde enkel bedekt was met een laag mos en dode bladeren. Ze dook onder grote takken door en ontweek er hier en daar een, tot ze aankwamen bij de dikke, stenen muur die het klooster omringde.

Ze tuurde omhoog naar de bonte schakering van stenen en beet op haar lip; de muur was hoger dan ze zich herinnerde. In de verte doorbrak het geblaf van een hond de griezelig stille ochtend. Ze sloeg haar armen over elkaar en rilde.

Greta sloop langs haar heen en duwde een wirwar van bessenstruiken opzij. Er kwam een hoop aarde tevoorschijn. ‘Hier,’ fluisterde ze. ‘Hier klimmen we over de muur, mevrouw.’ Greta was er in de afgelopen week in geslaagd een heuveltje van kreupeelhout en aarde op te werpen. Als ze samenwerkten, konden ze met behulp daarvan over de muur klimmen. Greta gebaarde dat zijzelf als eerste zou gaan om aan de andere kant te kunnen helpen met afdalen.

Katharina ging op het heuveltje staan, pakte zuster Margarets hand en samen vormden ze een opstapje om iedereen omhoog te helpen, eerst Greta en toen de anderen. Ze probeerde niet te denken aan de gevaren die hun aan de andere kant wachtten – wilde zwijnen en vossen, dieven en onbekend terrein. In plaats daarvan dacht ze aan de toekomst – het echte leven dat ze zou-

den kunnen leiden, de nobele mannen met wie ze zouden trouwen, de kinderen die ze zouden baren en het gezin dat ze eindelijk zouden hebben na zo veel jaren zonder.

Toen ze iedereen geholpen hadden, gaf Katharina Margaret een teken. *Jouw beurt.*

Margaret schudde haar hoofd en staaarde de boomgaard in. Haar ogen werden zo groot als schoteltes.

Katharina volgde de blik van haar vriendin en verstijfde, toen ze geritsel van bladeren en krakende takken hoorde. *Heilige Maria, moeder van God...* Er zat iemand achter hen aan. In paniek trok ze Margaret naar het heuveltje toe. 'Vlug. Ik duw je erover. Dan moet je de anderen naar het noorden leiden langs de rivier.'

Margarets magere gezicht vertrok van angst en ze greep Katharina bij de armen. 'Ik kan je niet achterlaten.'

Katharina duwde haar naar de muur. 'Je moet.'

'We halen het niet zonder jou.'

'Ik zal ze ophouden om jullie tijd te geven.'

'Wacht,' klonk het zacht en dringend achter hen. 'Ik ben het, zuster Ruth.'

De gebogen gestalte van een dikke non kwam onder de bomen vandaan. Ze bewoog moeizaam en sleepte iets met zich mee.

Katharina slaakte een zucht van verlichting. Het was inderdaad zuster Ruth, degene die ze gedacht had te moeten achterlaten wegens tijdgebrek. Maar toen ze zag welke last zuster Ruth had meegebracht, verdween alle opluchting op slag. De zusjes Zeschau klampten zich trillend aan de non vast, in een poging te lopen. Hun gezichten zagen asgrauw.

De twee meisjes waren nog jong, nauwelijks ouder dan novicen. Pas tijdens de vorige vastentijd hadden ze hun geloften van gehoorzaamheid, armoede en kuisheid afgelegd. Wat was er veel veranderd in een jaar tijd, ze waren nu zelfs zover dat ze die geloften verloochenden.

Katharina reikte naar Fronika en Margaret naar Etta. Zuster

Ruth, die haast net zo sterk en breed was als een boerenvrouw, liet hen los en wankelde met knikkende knieën achteruit. Katharina legde haar arm om Fronika om te voorkomen dat ze viel, en voelde het kleverige bloed dat door haar habijt heen kwam. Ze stonk naar de schimmelige kloostergevangenis en urine. In de glazige ogen die Katharina aankeken, was pijn en verwarring te lezen, net als toen abt Baltazar haar op de binnenplaats op de knieën had gedwongen, haar rug had ontbloot en haar genade-loos had geseseld.

Katharina voelde zich net zo machteloos als op het moment dat ze getuige was geweest van de geseling. Toen had ze niets kunnen doen om de zusjes te helpen, en ook nu kon ze niets doen, al wilde ze het nog zo graag.

‘Als we eenmaal vrij zijn,’ fluisterde ze in Fronika’s oor, ‘zal ik goed voor je zorgen. Ik beloof het.’

Onder het gewicht van het meisje strompelde Katharina naar de muur. ‘Hoe heb je ze ongezien naar buiten gekregen?’ fluisterde ze tegen zuster Ruth.

‘Ik weet het niet,’ zei ze met zwoegende borst.

Katharina voelde een steek van angst. Ze vermoedde dat zuster Ruth niet voorzichtig genoeg was geweest tijdens haar tocht over het kloosterterrein.

‘Ik kon niet zonder hen vertrekken,’ zei de oudere zuster, alsof ze Katharina’s gedachten kon lezen. Ze liet zich voor de muur neerzakken en streek met haar hand over haar vochtige voorhoofd.

‘Alles komt goed,’ fluisterde Margaret, die een tedere kus op Etta’s gebogen hoofd gaf. ‘Als we barmhartig zijn voor anderen, zal God barmhartig zijn voor ons.’

Katharina kon niet antwoorden. De abt wist het niet, maar zij wisten allemaal wie de zusjes Zeschau de verboden geschriften van Maarten Luther had toegespeeld: prior Zeschau, hun oom die in het augustijner mannenklooster in het nabijgelegen Grim-

ma woonde. Meestal mocht hij tijdens zijn bezoek alleen met zijn nichtjes praten door een getralied raam, waarvan het raster te fijn was om documenten door te geven. Maar hij had een paar keer cadeautjes voor hen meegenomen en zijn aantekeningen daarin gestopt.

Vervolgens hadden de zusjes Zeschau de documenten in het geheim aan anderen doorgegeven. Zonder de twee jonge vrouwen hadden ze er geen van allen aan durven denken het enige leven dat ze ooit hadden gekend te verlaten. Maar hoe kon de ontsnapping slagen met Fronika en Etta die hun vlucht zouden vertragen?

Greta's schorre gefluister aan de andere kant van de muur zette Katharina aan tot handelen. Of ze de veiligheid bereikten of niet, Katharina kon deze zusjes niet achterlaten en zou hen helpen. En als de twee hen niet bij konden houden, dan zou zij bij hen achterblijven en Margaret met de anderen vooruitsturen.

Katharina ging als laatste over de dikke, stenen muur. Toen haar voeten de andere kant raakten, werd ze overspoeld door opluchting. Ze viel in het lange gras op haar knieën en sloeg een kruis. *Eer aan de Vader, en aan de Zoon, en aan de Heilige Geest.* Ze boog haar hoofd tot haar lippen de grond raakten. De geur van verse, zojuist ontdooide aarde vulde haar zintuigen met beloften.

Haar vader had haar naar het klooster gestuurd toen ze nog maar vijf was. Voor het eerst in negentien jaar was ze weer buiten de kloostermuren. Ze ademde de vrijheid diep in, maar tegelijkertijd huiverde ze. Een onbekende wereld spreidde zich voor haar uit, met een manier van leven die haar volkomen vreemd was.

Greta tikte op haar schouder en maande haar met een rukje van haar arm om op te schieten. Haar mooie, smetteloze gezicht vertrok van angst, toen ze naar de strenge stenen muur keek, het enige wat hen scheidde van een nieuwe gevangenschap. 'Er is iemand wakker,' fluisterde ze.

Katharina stond op en luisterde aandachtig. In de verte, binnen in het klooster, klonk een schreeuw. Haar hart sloeg een slag over en Greta keek haar aan met een ernst die haar grootste angst bevestigde.

Hun ontsnapping was niet langer geheim. Abt Baltazar zou een zoektocht op touw zetten. Ze hadden paarden en zouden het hele platteland uitkammen, op zoek naar hen.

Katharina tuurde de duisternis in. Hoe ver zouden ze komen voordat ze gepakt werden?